Список використаних джерел

1. Курс на деградацію. чому онлайн-життя стає все абсурднішим і як використовувати брейнрот-тренди в комунікації // https://mediamaker.me/chomu-onlayn-zhyttya-staye-vse-absurdnishym-i-yak-vykorystovuvaty-breynrot-trendy-v-komunikacziyi-14706/
2. What's The 'Brain Rot' Meme About? // https://knowyourmeme.com/editorials/guides/whats-the-brain-rot-meme-about-the-internet-slang-term-for-the-chronically-online-and-its-memes-explained https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D1%80%D0%B5%D0%B9%D0%BD%D1%80%D0%BE%D1%82
3. Brain Rot: The Impact on Young Adult Mental Health// https://www.newportinstitute.com/resources/co-occurring-disorders/brain-rot/
4. Атака брейнротів: що це за новий тренд і чим він загрожує дітям?// https://osvitoria.media/lessons/ataka-brejnrotiv-shho-tse-za-novyj-trend-i-chym-vin-zagrozhuye-dityam/
5. Брейнрот // https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D1%80%D0%B5%D0%B9%D0%BD%D1%80%D0%BE%D1%82#cite_note-sbs-6
6. Global Report. Spend Z Gen Z changes everything https://nielseniq.com/global/en/landing-page/spend-z/

УДК 784.011.26-026.15:785
ORCID https://orcid.org/0000-0001-9448-7443

АРТИСТИЗМ ВОКАЛЬНОГО АНСАМБЛЮ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА СУЧАСНИХ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ (НА ПРИКЛАДІ АНСАМБЛЮ «ФОЛЬКMODERN»)

Кирстюк О.П., асистент кафедри музики
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Ключові слова: артистизм, вокальний ансамбль, сценічне мистецтво, фольклорна музика

Сучасні креативні індустрії висувають нові вимоги до сценічного мистецтва, серед яких особливого значення набуває артистизм виконавця як комплексна характеристика його професійної та творчої діяльності. Вокальні ансамблі, що функціонують на перетині традиційної культури та сучасних мистецьких практик, відіграють важливу роль у формуванні нових естетичних стандартів сценічного виступу. Ансамбль «ФолькModern» є прикладом колективу, який завдяки високому рівню артистизму не лише інтерпретує фольклорну спадщину, а й активно впливає на розвиток сценічного мистецтва в умовах сучасних креативних індустрій.

Артистизм у вокальному мистецтві слід розглядати як синтез технічної майстерності, емоційної виразності та комунікативної здатності виконавця. Технічний компонент передбачає володіння вокальною технікою, включаючи правильне дихання, чистоту інтонації, темброву гнучкість та ритмічну точність. Емоційно-виражальний аспект полягає у здатності передавати зміст музичного твору через інтонаційні нюанси, динаміку, міміку та пластичні засоби. Комунікативний компонент визначає ефективність взаємодії як між учасниками ансамблю, так і з аудиторією, що особливо важливо в умовах сучасної сцени, де глядач очікує не лише слухового, а й емоційного та візуального залучення. Таким чином, артистизм виступає інтегративною якістю, що забезпечує цілісність сценічного образу та підвищує художню цінність виконання.

Проблема інтеграції акторських і вокальних засобів у сценічній майстерності як чинника розвитку сучасного мистецтва досліджувалася у працях музичних критиків та педагогів Ю. Антипенка [2], М. Г. Портамана, Д. Плейфеєра [5], В. Левка [2] та інших. Про взаємодії артистизму та вокального мистецтва докладно розглядається у праці американського актора Малькольма Арнольда «Навчальний посібник співака-актора», у якій автор ділиться власними методиками виконавської майстерності, спираючись на багаторічний досвід роботи в різних музичних театрах. Арнольд підкреслює, що багато виконавців зосереджуються на технічних аспектах співу, вимові та віртуозних елементах партитури, водночас недооцінюючи роль уяви, сценічного образу та емоційної експресії, які мають передаватися аудиторії під час виконання музичного твору. На думку автора, глядачам недостатньо лише бездоганної техніки та знання партитури; їхню увагу можна завоювати лише через артистизм, який реалізується через образність, емоційність та сценічну візуалізацію сенсу твору [4, с.466].

Діяльність ансамблю «ФолькModern» демонструє новий підхід до інтерпретації народної музики, який базується на поєднанні автентичних фольклорних елементів із сучасними музичними стилями. Такий синтез дозволяє розширити аудиторію та зробити традиційну культуру актуальною для сучасного слухача. Виступи ансамблю відзначаються високим рівнем сценічної синхронності, що проявляється не лише у точній

координації вокальних партій та узгодженості рухів, а й у складній ритмічній взаємодії, де учасники колективу використовують кахон, стуки руками і ногами як додаткові інструменти, що підсилюють музичний ритм. Така інтеграція вокалу та перкусійних ефектів створює цілісний сценічний образ і формує ефект гармонійної взаємодії, що значно підвищує естетичне сприйняття виступу.

Важливим компонентом артистизму ансамблю «ФолькModern» є емоційна виразність, яка досягається завдяки використанню театралізованих елементів, сценічної пластики та динамічної драматургії. Кожен виступ колективу формується як цілісний художній образ, у якому музичний матеріал інтегрується з візуальними та сценічними компонентами. Зокрема, на фестивалі «Червона рута» ансамбль поєднував вокальну, артистичну майстерність із грою на кахоні, що слугувало засобом ритмічної та сценічної інтеграції та, за оцінками критиків, надавало традиційним мелодіям нової емоційної глибини й сценічної виразності. У відеороботі «За байраком байрак» в обробці Ольги Токар таке поєднання використовувалося для відтворення драматургічної структури твору, передачі глибини переживань і відображення тяжкої долі народу, підкреслюючи значення артистизму у формуванні смислового та емоційного навантаження виступу. Крім того, інтерактивні елементи дозволяли аудиторії брати участь у формуванні сценічного досвіду, що свідчить про здатність ансамблю адаптувати артистизм до цифрового середовища та сучасних форм комунікації з глядачем [3].

Артистизм ансамблю «ФолькModern» також проявляється у здатності ефективно використовувати сценічний простір. Розміщення учасників, їхнє переміщення та взаємодія на сцені створюють динамічні візуальні композиції, які підсилюють емоційний вплив музики. Важливу роль відіграє і взаємодія між виконавцями, яка ґрунтується на взаєморозумінні, слуховій чутливості та здатності до імпровізації. Це дозволяє досягти високого рівня ансамблевої єдності та створити цілісний художній образ. На думку М. Сухалової, саме доповнення виконавства елементами театрального та хореографічного мистецтв підсилює художню складову вокалу та створює стійкі асоціативні зв‘язки з ідеями твору завдяки процесу проєктуванню індивідуального досвіду та історію, що розкривається в композиції [1].

У ширшому контексті діяльність ансамблю «ФолькModern» сприяє розвитку сценічного мистецтва сучасних креативних індустрій у кількох напрямах. По-перше, відбувається формування нових стандартів сценічного виступу, що передбачають інтеграцію музики, театру, хореографії та мультимедійних технологій. По-друге, ансамбль сприяє популяризації національної культурної спадщини, адаптуючи фольклор до сучасних естетичних запитів і тим самим залучаючи ширшу аудиторію, зокрема молодь. По-третє, його діяльність стимулює розвиток міждисциплінарних проєктів, що є характерною рисою сучасних

креативних індустрій. По-четверте, високий рівень артистизму колективу сприяє професійному зростанню виконавців, формуючи у них комплекс навичок, необхідних для успішної діяльності на сучасній сцені.

Отже, артистизм вокального ансамблю виступає важливим чинником розвитку сценічного мистецтва, оскільки забезпечує поєднання технічної досконалості, емоційної виразності та ефективної комунікації з аудиторією. На прикладі ансамблю «ФолькModern» можна стверджувати, що сучасний вокальний колектив здатний не лише зберігати культурну спадщину, а й активно трансформувати її відповідно до вимог часу, створюючи нові художні форми та підвищуючи рівень сценічної культури. Таким чином, артистизм стає не лише естетичною характеристикою виконавця, а й ключовим інструментом інновацій у сфері сценічного мистецтва та креативних індустрій.

Список використаних джерел

1. Сухолова М. А. Значення артистичності у формуванні іміджу виконавця-вокаліста. Інноваційна педагогіка: науковий журнал, 2020, 23. Т. 2. С. 110–113. DOI: http://dspace.msu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/7052

2. Антипенко Ю., Левко В. І. Пісенна творчість українських артистів у період війни в контексті емоційної виразності мистецької рефлексії. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Напрям культурологія. Рівне, 2024, 49. С. 131-138. DOI: https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.847.

3. Кафедра музики. Обр. Ольги Токар, сл. Тараса Шевченка За байраком байраком. YouTube. 27.06.2025. URL: https://youtu.be/0KGYa2ZUD10 (дата звернення: 29.03.2026).

4. Коломієць В. І. Імідж у синергії артистизму та вокалу. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2025. № 2. С. 465-469. DOI: https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2025.339049

5. Portman G., Playfair D. Integrated Training for the Singing Actor: Theory and Practice. The Brock Review, 2012, 12, Vol. 2, 62-72. DOI: https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2025.339049

УДК 004:008:338.48(477)
ORCID iD 0009-0001-7522-108X

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ У ГЛОБАЛЬНОМУ ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Барвицький К.В., аспірант